



ระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยการอาัยคทรัพย์สิน ตามมาตรา 8

แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

พ.ศ. 2538

การยึดหรืออายคทรัพย์สิน ตามมาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดฯ ให้นำบทบัญญัติตามประมวล  
รัษฎากร ที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายคทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม บทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่  
เกี่ยวกับการยึดหรืออายคทรัพย์สินตามมาตรา 12 ได้บัญญัติในวรรคสี่ว่า การยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน  
ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนวิธีการอายคให้ปฏิบัติตามระเบียบที่  
อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนด  
ระเบียบว่าด้วยการอายคทรัพย์สินของผู้ต้องรับคดีเลื้อยภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากรตามข้อ 2 บัญญัติ  
ให้วิธีการอายคทรัพย์สินปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม จึงวางแนวทางปฏิบัติ  
เกี่ยวกับวิธีการอายคทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการอายคทรัพย์สิน ตาม  
มาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ. 2538"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

"พระราชกำหนด" หมายความว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน  
พ.ศ. 2527

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการ  
การกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้

"การอายคทรัพย์สิน" หมายความว่า การสั่งให้ผู้ต้องหา และหรือบุคคลภายนอกมิให้จำหน่าย  
จ่าย โอน หรือกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิ เรียกร้องที่ได้สั่งอายคไว้รวมตลอดถึงการ  
สั่งให้บุคคลภายนอกมิให้นำส่งทรัพย์สินหรือชำระหนี้แก่ผู้ต้องหา และหรือให้ส่งมอบหรือชำระหนี้ต่อพนักงาน  
เจ้าหน้าที่

"ผู้ต้องหา" หมายความว่า ผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลใด ได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานกู้ยืม  
เงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดแต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล

ข้อ 4 ผู้มีอำนาจออกคำสั่งอาชัศทรัพย์สิน ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่งตั้งให้ดำเนินการอาชัศทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ข้อ 5 ทรัพย์สินที่จะทำการอาชัศได้ต้องเป็นทรัพย์สินที่ระบุไว้ในมาตรา 282 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้แก่

- (1) สิ่งหาวิมทรัพย์สินที่มีรูปร่าง
- (2) อสังหาวิมทรัพย์สิน
- (3) สิทธิที่ขังปางอื่นมีอยู่ในทรัพย์สิน และ
- (4) เงิน

ข้อ 6 ทรัพย์สินที่ทำการอาชัศไม่ได้ ได้แก่

- (1) ทรัพย์สินที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้

ก. เครื่องนุ่งห่มหลับนอน หรือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันโดยประมาณรวมกันราคาไม่เกินห้าพันบาท ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรจะกำหนดทรัพย์สินดังกล่าวที่มีราคาเกินกว่าห้าพันบาทให้เป็นทรัพย์สินที่ไม่อาจยึดหรืออาชัศก็ได้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงฐานะความเป็นอยู่ของผู้ต้องหา โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาชัศทรัพย์สิน

ข. เครื่องมือหรือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการเลี้ยงชีพหรือประกอบวิชาชีพ โดยประมาณรวมกันราคาไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท แต่ถ้าผู้ต้องหาสมัครขอโดยทำเป็นคำร้องต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาชัศทรัพย์สิน ขออนุญาตขิดหน่วงหรือใช้เครื่องมือหรือเครื่องใช้อื่นจำเป็นเพื่อดำเนินการเลี้ยงชีพ หรือการประกอบวิชาชีพอื่นมีราคาเกินกว่าจำนวนราคาดังกล่าวแล้ว ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาชัศทรัพย์สิน มีอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจอนุญาตหรือไม่อนุญาตภายในบังคับแห่งเงื่อนไขตามที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเห็นสมควร

ค. วัตถุ เครื่องใช้และอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ทำหน้าที่แทนหรือชวอวัยวะของผู้ต้องหา

ง. ทรัพย์สินอย่างใดที่โอนกันไม่ได้ตามกฎหมาย หรือตามกฎหมายย่อมไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดี

จ. ทรัพย์สินของผู้ต้องหาที่ยึดหรืออาชัศได้ แต่นำออกขายทอดตลาดไม่ได้ ได้แก่ ทรัพย์สินอันมีลักษณะเป็นของส่วนตัวโดยแท้ เช่น หนังสือสำหรับวงศ์ตระกูลโดยเฉพาะ จดหมาย หรือสมุดบัญชีต่าง ๆ นั้น อาจขิดมาตรวจดูเพื่อประโยชน์แห่งคำสั่งนี้ได้ถ้าจำเป็น

(2) สิทธิเรียกร้องเป็นเงินของผู้ต้องหาดังต่อไปนี้จะทำการอายัดไม่ได้

ก. เบี้ยเลี้ยงชีพซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ และเงินรายได้เป็นคราว ๆ อันบุคคลภายนอกได้ยกให้เพื่อเลี้ยงชีพเป็นจำนวนตามที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเห็นสมควร

ข. เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ และเบี้ยหวัดของข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐบาลและเงินสงเคราะห์หรือบำนาญที่รัฐบาลจ่ายให้แก่คู่สมรสหรือญาติที่ยังมีชีวิตของบุคคลเหล่านั้น

ค. เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดเชย เงินสงเคราะห์ หรือเงินรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงาน นอกจากที่กล่าวไว้ใน ข. ที่นายจ้างจ่ายให้แก่บุคคลเหล่านั้นหรือคู่สมรสหรือญาติที่ยังมีชีวิตของบุคคลเหล่านั้นเป็นจำนวนตามที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเห็นสมควร

ง. เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ผู้ต้องหาได้รับอันเนื่องจากความตายของบุคคลอื่นเป็นจำนวนตามที่จำเป็นในการดำเนินการฌาปนกิจศพตามฐานะของผู้ตายที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเห็นสมควร

ในการกำหนดจำนวนเงินตาม ก. และ ค. ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่ง กำหนดให้ไม่น้อยกว่าอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดของข้าราชการพลเรือนในขณะนั้น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงฐานะในทางครอบครัวของผู้ต้องหา และจำนวนบุพการีและผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของผู้ต้องหาด้วย

(3) ทรัพย์สินของภริยาตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภริยา พ.ศ. 2475 ได้แก่

ก. พืชผลที่ยังไม่ถึงเวลาเก็บเกี่ยว

ข. ทรัพย์สินที่ใช้ในปีต่อไป ตามปริมาณอันสมควรโดยเทียบเคียงกับเนื้อที่ ๆ ภริยา

ได้ทำในปีที่ล่วงมาแล้ว

ค. พืชผลที่เก็บไว้สำหรับเลี้ยงตัวและครอบครัวตามฐานานุรูปสำหรับปีหนึ่ง

ง. สัตว์และเครื่องมือประกอบอาชีพที่มีไว้พอควรแก่การดำเนินอาชีพต่อไป

(4) ทรัพย์สินที่โอนกันไม่ได้หรือไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตามกฎหมาย

ได้แก่

ก. ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ ตามมาตรา 143 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ได้แก่ ทรัพย์สินที่ไม่สามารถจะถือเอาได้ เช่น ดวงดาว ก้อนเมฆ เป็นต้น

ข. ทรัพย์ซึ่งไม่สามารถโอนให้กันได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เช่นทรัพย์สินซึ่งเป็น  
สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ทรัพย์สินของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1307

ค. สิทธิที่จะได้ค่าอุปการะเลี้ยงดู ตามมาตรา 1598/41 แห่งประมวลกฎหมาย  
แพ่งและพาณิชย์

ง. ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ตามกฎหมายว่าด้วยศรัทธาสงฆ์

จ. ทรัพย์สินตามกฎหมายอื่น เช่น ทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการรถไฟ เป็นต้น

ข้อ 7 ข้อจำกัดในการอายัดทรัพย์สิน

(1) ให้อายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหา ได้ไม่เกินกว่าหนี้ที่ผู้ต้องหาต้องรับผิดชอบ เว้นแต่ทรัพย์สิน  
ที่อายัดนั้นไม่อาจแบ่งแยกได้

(2) เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินอย่างใดของลูกหนี้หรือผู้ต้องหา  
ไว้แทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ห้ามไม่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อายัดทรัพย์สินนั้นอีก แต่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่  
ยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น ตามแบบที่ศาลกำหนดเพื่อ  
ขอเข้าเฉลี่ยในทรัพย์สินหรือเงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่ศาลสั่งยึดทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาด หรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นให้ยื่นคำขอเฉลี่ย  
ในทรัพย์สินก่อนสิ้นระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่ศาลสั่งอายัดทรัพย์สิน ให้ยื่นคำขอเฉลี่ยก่อนสิ้นระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่  
ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามที่อายัดไว้

ในกรณีที่ศาลสั่งยึดเงิน ให้ยื่นคำร้องขอเฉลี่ยก่อนสิ้นระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ศาลสั่งยึด

ข้อ 8 วิธีการอายัด ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติเช่นเดียวกับการยึดทรัพย์สิน เมื่อได้รับอนุมัติจาก  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินลงนาม  
ในคำสั่ง

(2) การพิจารณาสั่งอายัด

ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องขอให้ชำระเงินหรือให้ส่งมอบสิ่งของนอกจากพันธบัตรหลักทรัพย์ที่  
เป็นประกันและตราสารที่เปลี่ยนมือ ซึ่งได้แก่พันธบัตร ใบรับของคลังสินค้า ใบประทวนสินค้า ใบหุ้น ตัวเงิน  
 เป็นต้น ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินสั่งอายัดได้ โดยคำสั่งอายัด  
นั้นต้องระบุข้อห้ามดังนี้

- ก. ห้ามผู้ต้องหาจำหน่ายสิทธิเรียกร้องตั้งแต่เวลาที่ได้ส่งคำสั่งนั้นให้ และ
  - ข. ห้ามบุคคลภายนอกชำระเงินหรือส่งมอบสิ่งของให้แก่ผู้ต้องหา แต่ให้ชำระหรือส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ เวลาหรือภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในคำสั่ง
- (3) เมื่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินลงนามในคำสั่งแล้วให้ส่งเรื่องคืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อกำเนินการส่งคำสั่งอายัดให้แก่ผู้ต้องหา และบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบเพื่อชำระเงินหรือส่งมอบสิ่งของนั้น

ข้อ 9 วิธีการส่งคำสั่งหรือหนังสือแจ้งการอายัดให้แก่ผู้รับคำสั่งอายัด และผู้ต้องหาให้ปฏิบัติดังนี้

- (1) ให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงเวลาพระอาทิตย์ตก การส่งคำสั่งอายัดซึ่งอยู่นอกจากสถานที่ดังกล่าวแล้ว ให้ใช้ได้ต่อเมื่อ
  - ก. ผู้ต้องหาหรือผู้รับยอมรับคำสั่งอายัดนั้นไว้ หรือ
  - ข. การส่งคำสั่งอายัดนั้นได้กระทำในสำนักงานของผู้ส่ง
- (2) ถ้าไม่พบผู้ต้องหาหรือบุคคลที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัด ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของบุคคลนั้น ๆ ให้ส่งแก่บุคคลใด ๆ ที่อายุเกินยี่สิบปี ซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือที่สำนักทำการงานที่ปรากฏว่าเป็นผู้ต้องหาหรือบุคคลที่ระบุไว้ในคำสั่งในเมื่อบุคคลนั้นเต็มใจรับแทน
- (3) ถ้าผู้ต้องหาหรือผู้ที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัดปฏิเสธไม่ยอมรับคำสั่งอายัด โดยปราศจากเหตุผลอันชอบด้วยกฎหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งคำสั่งอายัดของพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่มีอำนาจหรือตำรวจไปด้วยเพื่อเป็นพยาน ถ้าผู้นั้นยังปฏิเสธไม่ยอมรับก็ให้วางคำสั่งอายัดไว้ ณ ที่นั้นต่อหน้าเจ้าหน้าที่
- (4) ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ให้ส่งคำสั่งอายัดทางไปรษณีย์ ให้จัดการส่งถึงผู้ต้องหา หรือผู้รับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (5) ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน สั่งให้ปิดคำสั่งอายัด ให้จัดการปิดคำสั่งอายัดไว้ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัดนั้น แต่ต้องปิดไว้ในที่เปิดเผยให้เห็นได้โดยง่าย เว้นแต่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งจะสั่งเป็นอย่างอื่น
- (6) ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน สั่งให้ส่งมอบคำสั่งอายัดแก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตำรวจ ก็ให้มอบแก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตำรวจในท้องถิ่น แล้วปิดประกาศแสดงการมอบหมายในที่เปิดเผย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้ต้องหาหรือผู้รับ
- (7) กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน สั่งให้ส่งคำสั่งอายัดโดยวิธีอื่นใด ให้ปฏิบัติไปตามคำสั่งนั้น

(8) คำสั่งอาัยคที่จะสั่งให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์หรือบุคคลใด ซึ่งมีสำนักอยู่ในพระบรมมหาราชวัง ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งทำหนังสือนำส่งคำสั่งอาัยค เพื่อให้สำนักพระราชวังดำเนินการให้

(9) การส่งคำสั่งอาัยคให้แก่นิติบุคคล ให้นำส่งแก่ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นๆ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของนิติบุคคลนั้น

(10) ในการส่งคำสั่งอาัยค ต้องให้ผู้รับลงลายมือชื่อในใบรับไว้เป็นสำคัญและให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่ง ลงวัน เดือน ปี เวลาที่ส่ง ลงลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งไว้ด้วย ถ้าบุคคลที่ระบุไว้ในคำสั่งอาัยคไม่ได้เป็นผู้รับด้วยตนเอง ให้ทำรายงานว่าผู้รับแทนนั้นเป็นใคร อายุเท่าใด เกี่ยวข้องกันอย่างไร พร้อมทั้งใบรับ

(11) ถ้าส่งคำสั่งอาัยคไม่ได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งทำรายงานแสดงผลที่ส่งไม่ได้โดยละเอียด เสนอต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาัยคทรัพย์สินพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

(12) การส่งคำสั่งอาัยคหรือหนังสือแจ้งการอาัยค ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งทำรายงานผลการส่งต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งในวันส่งหรือในวันแรกที่เปิดทำการตามปกติ

#### ข้อ 10 การคัดค้านคำสั่งอาัยค

ถ้าบุคคลภายนอกได้รับคำสั่งอาัยคปฏิบัติหรือโต้แย้งหนที่ เรือกร้องเอาแก่ตน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาัยคทรัพย์สิน ออกหนังสือเรียกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 7 (1) แห่งพระราชกำหนดฯ ให้บุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำหรือเพื่อทำการได้ส่วนในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตรวจสอบบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานต่าง ๆ ก็ให้ออกหนังสือเรียกตามมาตรา 7 (3) หรือออกคำสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกทำการตรวจสอบหรือค้นบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นตามมาตรา 7 (4) หากการตรวจสอบได้ส่วนและจากการตรวจสอบบัญชี เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า หนที่เรือกร้องนั้นมีอยู่จริงก็ให้ออกคำสั่งเตือนให้บุคคลนั้นปฏิบัติตามคำสั่งอาัยคอีกครั้งหนึ่ง ถ้าบุคคลดังกล่าวยังคงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอาัยคให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานผู้มีอำนาจออกคำสั่งเพื่อพิจารณาคำเนนคดีอาญาตามมาตรา 13 แห่งพระราชกำหนดฯ และในขณะเดียวกันก็ให้คำเนนคดีแพ่งฟ้องร้องให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบเสมือนหนึ่งบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดฐานกั้มเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามมาตรา 4 หรือ 5 แห่งพระราชกำหนดฯ และตลอดจนคำแห่งความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นเพราะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอาัยคทรัพย์สินพร้อมกันไปด้วย

ถ้าไม่มีการคัดค้านการอาัยค แต่บุคคลผู้ได้รับคำสั่งอาัยคมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งอาัยคให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเช่นเดียวกับที่กล่าวข้างต้น

ข้อ 11 การจัดการสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ

ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ เช่น สัญญาจ้างทำการงานต่าง ๆ ซึ่งผู้ต้องหาได้ชำระเงินทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแล้ว แต่บุคคลภายนอกยังทำการงานไม่เสร็จตามสัญญาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน มีหนังสือเรียกบุคคลนั้นซึ่งเป็นคู่สัญญา กับผู้ต้องหามาพบ หากบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกหรือไม่ยอมชำระหนี้ดังกล่าว ก็ให้เสนอเรื่องให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพื่อพิจารณาคำเนิการฟ้องบุคคลภายนอกนั้นต่อศาล เรียกค่าสินไหมทดแทน เพื่อนำเงินที่ได้มาส่งมอบให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รวบรวมชำระหนี้ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินต่อไป

ข้อ 12 ทรัพย์สินที่ถูกอายัดให้จัดการดังต่อไปนี้

- (1) ถ้าเป็นโฉนดที่ดิน เอกสารสิทธิ พันธบัตร หลักทรัพย์ที่เป็นประกันหรือตราสารที่เปลี่ยนมือได้ซึ่งเป็นของผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดฯ ออกให้แก่ผู้ถือหรือออกในนามของผู้ต้องหาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบให้แก่ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดเก็บรักษาไว้ในคฤหาสน์หรือในที่ปลอดภัย
- (2) ถ้าสิ่งของที่จะต้องส่งมอบตามสิทธิเรียกร้องที่ถูกอายัดนั้นได้ส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ให้เก็บรวบรวมและดูแลรักษาทรัพย์สินให้เรียบร้อย
- (3) ทรัพย์สินที่อายัดตาม (1) และหรือ (2) ให้เก็บรักษาไว้ไม่เกิน 90 วัน เว้นแต่ได้มีการฟ้องคดีต่อศาล ให้เก็บรักษาทรัพย์สินไว้ต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ 13 ผลของการอายัด

- (1) การอายัดทรัพย์สินมีผลโดยทั่ว ๆ ไปดังนี้
  - ก. การที่ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดฯ ได้ก่อให้เกิดโอนหรือเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิเรียกร้องที่ได้ถูกอายัดภายหลังที่ได้ทำการอายัดไว้แล้วนั้น หากอาจใช้ยื่นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ไม่ ถึงแม้ว่าราคาแห่งสิทธิเรียกร้องนั้นจะเกินกว่าจำนวนหนี้ตลอดจนค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายในการยึดและขายทอดตลาด และผู้ต้องหาได้จำหน่ายสิทธิเรียกร้องนั้นเพียงส่วนที่เกินจำนวนนั้นก็ตาม
  - ข. การชำระหนี้โดยบุคคลภายนอกตามที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัดทรัพย์สินนั้น ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้ของผู้ต้องหาตามกฎหมาย

(2) ผลการอาัยคสิทธิเรียกร้องให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน

ก. สิทธิเรียกร้องให้ชำระเงิน การอาัยคสิทธิเรียกร้องแห่งรายได้เป็นคราวๆ ให้รวมถึงจำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระภายหลังการอาัยคนั้นด้วย แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาว่าค่าสิ่งอาัยคนั้นรวมถึงเงินที่ต้องชำระภายหลังการอาัยคด้วยหรือไม่

ข. สิทธิเรียกร้องให้ชำระเงินแต่มีจำนวนเป็นประกัน ถ้ามีสิทธิเรียกร้องของผู้ต้องหา ซึ่งมีต่อบุคคลภายนอกในอันที่จะเรียกให้ชำระเงินจำนวนหนึ่งนั้นมีจำนวนเป็นประกัน การอาัยคสิทธิเรียกร้องให้รวมถึงการจำนองด้วย แต่ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งค่าสิ่งอาัยคไปยังเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบเป็นสิทธิและนิติกรรมให้เจ้าพนักงานดังกล่าวจดแจ้งไว้ในทะเบียนด้วย

ข้อ 14 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีรายละเอียดทรัพย์สินที่อาัยคตามแบบที่กำหนด

ข้อ 15 การถอนค่าสิ่งอาัยคทรัพย์สิน

เมื่อปรากฏว่าหนี้ตามค่าสิ่งอาัยคหรือสิทธิเรียกร้องของผู้ต้องหาอันมีต่อบุคคลภายนอก มิได้มีอยู่จริงหรือไม่มีมูลหนี้ต่อกันให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งถอนการอาัยค หากมีทรัพย์สินอยู่กับพนักงานเจ้าหน้าที่ ก็ให้คืนให้แก่ผู้ถูกอาัยคโดยเร็วด้วย

ข้อ 16 ให้ปลัดกระทรวงการคลังหรือผู้ปลัดกระทรวงการคลังมอบหมาย เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ ให้มีอำนาจในการตีความ และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ให้ใช้ ณ วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2538

ชารินทร์ นิมมานเหมินท์

(นายชารินทร์ นิมมานเหมินท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง



แบบคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน



คำสั่ง.....

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาว่าได้  
กระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการถือโงงประชาชน พ.ศ. 2527 แก้ไขเพิ่มเติม  
พ.ศ. 2534

ด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า.....

..... ได้ติดเป็นผู้ต้องหาว่าได้กระทำความผิดตามมาตรา 4  
หรือมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการถือโงงประชาชนฯ เป็นผู้หนีสินล้นพ้นตัวตาม  
กฎหมายว่าด้วยการล้มละลายหรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน เห็นสมควรดำเนินการยึดหรืออายัด  
ทรัพย์สินของผู้ต้องหาไว้ก่อน เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้เงิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 วรรคหนึ่งแห่งพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการ  
ถือโงงประชาชนฯ โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้ให้  
เป็นผู้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาไว้ก่อนได้

1. .... ตำแหน่ง.....  
..... ระดับ..... สังกัด.....
2. .... ตำแหน่ง.....  
..... ระดับ..... สังกัด.....
3. .... ตำแหน่ง.....  
..... ระดับ..... สังกัด.....
4. .... ตำแหน่ง.....  
..... ระดับ..... สังกัด.....
5. .... ตำแหน่ง.....  
..... ระดับ..... สังกัด.....

6. ....ตำแหน่ง.....  
.....ระดับ.....สังกัด.....

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาให้มีกำหนดเวลาไม่เกิน 90 วัน เมื่อได้มีการฟ้องคดี  
ต่อศาลตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน  
ให้คำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวยังคงมีอยู่ต่อไป จนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

สั่ง  
ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่งไว้ ณ วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนด

การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

แบบคำสั่งให้เอาผิดทรัพย์สิน



คำสั่ง.....

ที่ /

เรื่อง ให้เอาผิดทรัพย์สินของผู้ต้องหาว่าได้กระทำความผิดตามพระราชกำหนด  
การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2534

ข้าพเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า.....  
ได้ตกเป็นผู้ต้องหาว่าได้กระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่  
เป็นการฉ้อโกงประชาชน เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายหรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระ  
หนี้สิน พนักงานเจ้าหน้าที่ฯ โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงแจ้งมายัง.....  
.....เพื่อเอาผิดทรัพย์สินดังต่อไปนี้

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

จึงขอให้ท่านปฏิบัติตามคำสั่งอาชญากรรมฉบับนี้โดยเคร่งครัด หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกและ  
ปรับตามมาตรา 13 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 แก้ไขเพิ่ม  
เติม พ.ศ. 2534

ตั้งไว้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ .....  
( ..... )  
ตำแหน่ง .....



แบบคำสั่งถอนการอายัด



คำสั่งถอนการอายัด

ที่.....

ที่ทำการ .....

.....  
.....  
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ได้ทำการอายัดทรัพย์สินของ..... ซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาว่าได้กระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดฯ พร้อมทั้งได้แจ้ง.....บุคคลภายนอกซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งการอายัด ทราบแล้ว ตามคำสั่ง.....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....นี้

บัดนี้ ขอแจ้งให้ทราบว่าทรัพย์สินที่ได้อายัดไว้ตามมาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดการ กักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีคำสั่งถอนการอายัดแล้ว มีรายการทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้.....

(ลงนาม) .....

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อและตำแหน่งผู้อายัด)

